

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 9 ก.ค. 2558	45	16350	3

พระบัญชาการสังเกตเหยื่อเข้าหาไก่ต้ง

"เข้าทางซ้าย" คำบอกคนล้านนา

อันว่าไก่ต้ง หรือทางผู้คนภาคกลางเรียกกันว่า ไก่ต๋อ ต้องมีลักษณะที่ดี มีขนหมานหรือขนที่ให้โชคลาก ถ้าไก่ตัวใดที่มีลักษณะอย่างไร ต้องมีผู้เชี่ยวชาญดูลักษณะไก่ต้งมาบอกให้รู้ หากรู้แล้วเมื่อนำไก่ไปต้งก็จักได้ไก่ป่า หรืออาจมีสัตว์อื่นๆเข้ามาเป็นเหยื่อเจ้าของได้ยิ่งมาเป็นอาหาร

ในเพลงน้อยใจยาเรามาจะได้ยินตอนหนึ่งว่า "หลอนตัวนายเป็นไก่ต้ง พี่น้อยจักตายเป็นคิน" หมายความว่าไก่ต้งกับบ่วงคินต้องคู่กันเสมอเพราะนำไก่ไปต้ง นายพรายต้องวางบ่วงคินปักไว้รอบๆไก่ต้ง หากไก่ป่าเข้ามาก็ต้องถูกบ่วงพรานรัดมัดเอาไว้

วกมาเรื่องลักษณะไก่ต้งที่ดี อย่างไก่ต้งตัวนี้ มีหงอนเอียงซ้าย ปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญเรื่อง ไก่ต้งบอกว่า "เหยื่อเข้าทางซ้าย" หมายความว่า เมื่อนำไก่ไปต้ง ไก่จะขึ้น จะแห้ว...จะแห้ว...ทำท่ายกปีกตัวอื่นเข้ามาหา หรือบางทีไก่ที่มีขนหมานหรือมีโชค อาจมีกวางเข้ามาหา ให้เจ้าของมันได้ยิ่งเป็นโชคใหญ่ ไก่ตัวนี้ก็เช่นกันเคยตั้งได้กวางมาแล้วที่ชายแดนไทยพม่า

การตั้งไก่ต้งมีความรู้ว่ามีไต่ เวลาใดที่ต้องนำไก่ไปต้ง หาไม้แล้วก็จะอดขวิดไก่ป่า หรือ

สัตว์อื่นไปเสียเวลา

ไก่ต้งบางตัวมีขี้หงอนถูกโฉลก เมื่อไปต้งได้ไก่ป่าสามสี่ตัว แต่บางตัวที่มีหงอนไม่ถูกโฉลกเมื่อนำไปต้งเสียงไก่ต้งขึ้นจะเรียกเอา สัตว์ป่าที่ดุร้ายเข้ามาก็มี ที่นี้แหละนายเฮย เจ้าของต้องเผ่นหนีเอาตัวรอด เช่น อาจมีเสือ ช้างเข้ามาหาตามเสียงไก่ต้งที่ขึ้นทำท่ายกปีกอยู่

บางครั้ง ไก่ป่าเข้ามาหาไก่ต้ง จิกตีชนกัน ชุลมุน เจ้าของตกใจจึงเข้าไปเกิดถูกไก่ต้งเองตาย ต่อหน้าต่อตาก็มี การตั้งไก่จึงมีทั้งศิลปะและศาสตร์ที่ต้องรู้

ไก่ต้งปัจจุบันมีอยู่บ้างตามบ้านป่าดอย เพื่อเป็นการอนุรักษ์ลักษณะไก่ต้งที่ดี แหล่งเรียนรู้พระยาล้านนาจึงทำการผสมพันธุ์ไว้เพื่อลูกหลานจะได้มาเรียนรู้

ภาพไก่ต้ง แหล่งเรียนรู้พระยาล้านนา ม.6 ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่.

...นิคม พรหมมาเทพย์...